

ẨN DỤ TRI NHẬN VỀ HÌNH ẢNH CÁC CẶP TÌNH NHÂN TRONG THI CA ANH VIỆT

CONCEPTUAL METAPHORS FOR IMAGES OF LOVERS IN ENGLISH AND VIETNAMESE POEMS AND SONGS

Tác giả: Phan Văn Hòa, Lương Thị Tâm*

Tóm tắt bằng tiếng Việt:

Nhiều hình ảnh đẹp về tình nhân được mô tả trong thi ca và âm nhạc thông qua ẩn dụ. Trong thi ca, vai trò ẩn dụ được nhân lên đáng kể bởi nếu không có biện pháp nghệ thuật này, thi ca sẽ mất đi sự lãng mạn, âm nhạc không dễ đi vào lòng người như nó vốn dĩ đã có. Dựa vào thuyết ngữ nghĩa học tri nhận và ẩn dụ ý niệm của Lakoff và Johnson [2], khảo sát 350 bài hát và thơ Anh, Việt, chúng tôi tìm ra 14 nhóm hình ảnh được dùng miêu tả các cặp tình nhân. Qua phân tích, chúng tôi nêu lên những điểm tương đồng và khác biệt giữa hai ngôn ngữ trong việc khắc họa hình ảnh các cặp tình nhân qua ẩn dụ. Bài nghiên cứu còn nêu lên những hoạt động của ẩn dụ khắc họa hình ảnh tình nhân trong thi ca Anh, Việt. Cuối cùng, bài viết có nhà ý làm cho người đọc cần trọng hơn về cách hiểu và cách dịch các hiện tượng ẩn dụ khi được sử dụng khá tinh tế trong các tác phẩm thi ca.

Từ khóa: ẩn dụ ý niệm; tình nhân; bài hát; bài thơ; những điểm tương đồng; những điểm khác biệt; ngôn ngữ.

Tóm tắt bằng tiếng Anh:

A variety of images of people in love are described in music and poetry through metaphors. In poetry and music, the role of metaphors is much more important because without these stylistic devices, poetry were not as smooth and romantic as it must be; music could not as easily go into listeners' souls as it has done. In such a case, how could we touch the beauty of these images? Based on the theory of cognitive semantics and conceptual metaphors raised by Lakoff and Johnson [2] as well as investigating about 350 English and Vietnamese love songs and poems, we find out 14 groups of images which are metaphorically used to describe lovers. By analyzing these groups of images, the paper points out the similarities and differences between them. Also in this investigation, readers may get more understanding of the beauty and the interest in English and Vietnamese love poems and songs through realizing metaphorical device. Finally, this study will make us be more aware of understanding and translating metaphorical phenomena in the languages involved.

Key words: conceptual metaphors; lovers; songs; poems; similarities; differences; languages.